

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Välisministeerium
välisleping
algtekst
RT II 2006, 26,

Piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväarikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsioon

Vastu võetud 09.12.1984

VAREM AVALDATUD DOKUMENDI TÕLKE UUS REDAKTSIOON

Välisministeerium esitas Riigi Teatajas avaldamiseks «Piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväarikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni» (Eisialgne pealkiri: *Piinamise ning muude julmade, ebainimlike või inimväarikust alandavate kohtlemis- ja karistamisviiside vastane konventsioon*– RT II 1994, 14/15, 44) tõlke uue redaktsiooni.

Konventsiooni osalisriigid,

arvestades, et Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjas väljakuulutatud põhimõtete järgi on inimühiskonna kõigi liikmete võrdsete ja võõrandamatute õiguste tunnustamine vabaduse, õigluse ja üldise rahu aluseks;

tunnistades, et need õigused tulenevad inimisiksusele omasest väärikusest;

arvestades, et põhikirja, sealhulgas selle artikli 55 kohaselt, on riigid kohustatud kaasa aitama inimõiguste ja põhivabaduste üldisele austamisele ja järgimisele;

võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklit 5 ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklit 7, mis mõlemad näevad ette, et kedagi ei tohi piinata ega ebainimlikult või tema inimväarikust alandavalt kohelda ega karistada;

võttes arvesse samuti peaassambleel 9. detsembril 1975 vastu võetud deklaratsiooni, mis kaitseb kõiki isikuid piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväarikust alandava kohtlemise ja karistamise eest;

soovides, et võitlus piinamise ja muu ebainimliku või inimväarikust alandava kohtlemise ja karistamise vastu muutuks kogu maailmas tõhusamaks, on kokku leppinud järgmises.

I OSA

Artikkel 1

1. Konventsioonis tähendab mõiste *piinamine* tegevust, millega inimesele tahtlikult tekitatakse tugevat füüsilist või vaimset laadi valu või kannatust, et saada sellelt isikult või kolmandalt isikult teavet või ülestunnistusi; et karistada teda teo eest, mille on toime pannud tema ise või kolmas isik või mille toimepanemises teda kahtlustatakse; või et hirmutada teda või kolmandat isikut või et neid millekski sundida; või mis tahes diskrimineerimisel rajaneval põhjusel, kui sellise valu või kannatuste tekitajaks on ametiisik või muu isik, kes täidab ametiisiku ülesandeid, või kui seda tehakse nende kihutusel või nende väljendatud või vaikival nõusolekul. Mõiste ei hõlma seaduslike karistuste kohaldamisest tulenevat, sellistele karistustele omast või nendega juhuslikult kaasnevat valu või kannatust.

2. See artikkel ei piira ühegi sellise rahvusvahelise dokumendi ega riigisisese õigusakti kohaldamist, mis sisaldab või võib sisaldada laiemat ulatusega sätteid.

Artikkel 2

1. Osalisriik võtab tõhusaid seadusandlikke, haldus-, kohtu- ja muid meetmeid, et ära hoida piinamisi oma jurisdiktsiooni all oleval territooriumil.

2. Piinamist ei saa õigustada mitte mingisugused erandlikud asjaolud: ei sõda ega sõjaoht, ei sisemine poliitiline ebastabiilsus ega erakorraline olukord.

3. Ülemuse või ametivõimude käsk ei saa õigustada piinamist.

Artikkel 3

1. Osalisriik ei tohi ühtki isikut teise riiki välja või tagasi saata («*refouler*») ega teda teisele riigile välja anda, kui on põhjendatud alus arvata, et seal võib teda ähvardada piinamine.
2. Sellise võimaluse kindlakstegemisel arvestab pädev asutus kõiki asjaolusid, kaasa arvatud sellised juhud, kui nimetatud teises riigis rikutakse pidevalt jõhkralt, jämedalt ja massiliselt inimõigusi.

Artikkel 4

1. Osalisriik tagab, et kõik piinamiseks peetavad teod oleksid tema karistusõiguses sätestatud kuritegedena. Sama kohaldatakse piinamiskatsete ja piinamisest osavõtu suhtes.
2. Osalisriik kehtestab selliste kuritegude eest nende raskust arvestavad karistused.

Artikkel 5

1. Osalisriik võtab vajaduse korral meetmeid, et kehtestada oma jurisdiktsioon artiklis 4 nimetatud kuritegude suhtes järgmistel juhtudel:
 - a) kui kuritegu on toime pandud tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil või selles riigis registreeritud laeva või õhusõiduki pardal;
 - b) kui oletatav kurjategija on selle riigi kodanik;
 - c) kui ohver on selle riigi kodanik ja riik peab jurisdiktsiooni kehtestamist otstarbekaks.
2. Osalisriik võtab samamoodi vajaduse korral meetmeid, et kehtestada oma jurisdiktsioon selliste kuritegude suhtes neil juhtudel, kui oletatav kurjategija asub tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil ning riik ei anna teda artikli 8 alusel välja ühelegi lõikes 1 nimetatud riigile.
3. Konventsioon ei välista kriminaaljurisdiktsiooni teostamist riigisiseste õigusaktide kohaselt.

Artikkel 6

1. Kui osalisriigi territooriumil asub artiklis 4 nimetatud kuriteo oletatav toimepanija ja see riik veendub pärast tema käsutuses oleva teabe läbivaatamist, et asjaolud seda nõuavad, võtab ta niisuguse isiku vahi alla või võtab muid tema kohalolekut tagavaid õiguslikke meetmeid. Vahi alla võetakse või võetakse õiguslikke meetmeid võetakse asjaomase riigi õigusaktide kohaselt, kuid seda tehakse ainult kriminaalmenetluse toimetamiseks või süüdistatava väljaandmiseks vajaliku aja kestel.
2. Selline riik viib viivitamata läbi asjaolude eeluurimise.
3. Isikule, kes on vahistatud lõike 1 kohaselt, osutatakse kaasabi, et ta saaks viivitamata võtta ühendust oma kodakondsusriigi lähima asjaomase esindajaga, või kui tegemist on kodakondsuseta isikuga, siis selle riigi esindajaga, kus ta tavaliselt elab.
4. Kui riik on selle artikli alusel mõne isiku vahistanud, teatab ta viivitamata artikli 5 lõikes 1 nimetatud riikidele sellise isiku vahistamisest ning asjaoludest, mis olid vahistamise aluseks. Kui riik viib läbi lõikes 2 ettenähtud eeluurimist, teatab ta selle tulemustest viivitamata ülalnimetatud riikidele ja märgib, kas ta kavatseb teostada oma jurisdiktsiooni.

Artikkel 7

1. Kui osalisriigi jurisdiktsiooni all oleval territooriumil leitakse isik, keda kahtlustatakse artiklis 4 nimetatud kuriteo toimepanemises, ning kui see riik artiklis 5 ettenähtud juhtudel ei anna kurjategijat välja, annab ta asja oma pädevale asutusele süüdistuse esitamiseks.
2. Nimetatud asutus teeb otsuse samal viisil nagu selle riigi õigusaktide kohaselt tavalise raske kuriteo puhul. Nõuded süüdistuse esitamiseks ja süüdimõistmiseks vajalike tõendite suhtes ei tohi artikli 5 lõikes 2 loetletud juhtudel olla mitte mingil juhul leebemad kui need, mida kohaldatakse artikli 5 lõikes 1 nimetatud juhtudel.
3. Isikule, kelle suhtes toimetatakse menetlust artiklis 4 nimetatud kuriteo tõttu, tagatakse õiglane kohtlemine menetluse kõigis staadiumides.

Artikkel 8

1. Artiklis 4 nimetatud kuriteod loetakse lisatuks kõigisse osalisriikide vahel enne konventsiooni jõustumist sõlmitud kehtivatesse väljaandmislepingutesse kui kuriteod, mille puhul kohaldatakse väljaandmist. Osalisriigid kohustuvad lisama sellised kuriteod kõigisse nende vahel edaspidi sõlmitavatesse väljaandmislepingutesse kuritegedena, mille puhul kohaldatakse väljaandmist.
2. Kui osalisriik on seadnud väljaandmise tingimuseks asjaomase lepingu olemasolu, kuid saab väljaandmistootluse teiselt osalisriigilt, kellega tal ei ole väljaandmislepingut, võib ta selliste kuritegude puhul

käesolevat konventsiooni käsitada väljaandmise õigusliku alusena. Väljaandmine toimub taotluse saanud osalisriigi õigusega ette nähtud muid tingimusi järgides.

3. Osalisriigid, kes ei sea väljaandmise tingimuseks lepingu olemasolu, käsivad omavahelistes suhetes nimetatud kuritegusid selliste kuritegudena, mille puhul kohaldatakse väljaandmist, arvestades väljaandmistootluse saanud riigi õigusaktides ette nähtud tingimusi.

4. Väljaandmise seisukohalt käsivad osalisriigid nimetatud kuritegusid nii, nagu oleksid need toime pandud mitte üksnes nende toimepanemiskohas, vaid ka nende riikide territooriumil, kes on kohustatud kehtestama oma jurisdiktsiooni artikli 5 lõike 1 kohaselt.

Artikkel 9

1. Kui artiklis 4 nimetatud kuriteo suhtes toimetatakse kriminaalmenetlust, osutavad osalisriigid selles üksteisele võimalikult suurt abi, andes muu hulgas üle nende käsutuses olevad menetluses vajalikud tõendid.

2. Osalisriigid täidavad lõikes 1 ettenähtud kohustusi kooskõlas vastastikuse õigusabi lepingutega, mis võidakse nende vahel sõlmida.

Artikkel 10

1. Osalisriik tagab, et piinamise keelustamist käsitlevad õppematerjalid ja teave võetakse täies ulatuses programmidesse, mille põhjal valmistatakse ette õiguskaitseasutuste personali ning sõjalist, meditsiinilist või tsiviilpersonalit, ametiisikuid ning teisi, kes võivad olla seotud vahistatud, kinnipeetud või karistust kandvate isikute vahi all pidamise, ülekuulamise või kohtlemisega.

2. Osalisriik kehtestab selliste isikute kohustusi ja ülesandeid sätestavates eeskirjades või juhendites piinamiskeelu.

Artikkel 11

Selleks, et ära hoida mis tahes piinamisjuhtumeid, vaatab osalisriik süstemaatiliselt läbi ülekuulamist reguleerivad eeskirjad, juhendid, meetodid ja praktika, samuti selliste isikute vahi all pidamise ja kohtlemise korra, kes on vahistatud, kinni peetud või kannavad vanglakaristust tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil.

Artikkel 12

Kui osalisriigil on põhjendatud alus arvata, et tema jurisdiktsiooni all oleval territooriumil on toime pandud piinamine, tagab see riik, et tema pädevad asutused viivad läbi kiire ja erapooletu uurimise.

Artikkel 13

Osalisriik tagab, et isikul, keda tema väite kohaselt on selle riigi jurisdiktsiooni all oleval territooriumil piinatud, on õigus esitada kaebus selle riigi pädevatele asutustele ning õigus sellele, et need asutused vaatavad tema kaebuse läbi kiiresti ja erapooletult. Võetakse meetmed, et tagada kaebaja ja tunnistaja kaitse igasuguse halva kohtlemise või hirmutamise eest, mis on seotud tema kaebuse või tunnistaja ütlustega.

Artikkel 14

1. Osalisriik tagab oma õigussüsteemi abil, et piinamise ohvri kannatused heastatakse ja et tal oleks õigus saada õiglast ja küllaldast hüvitist, sealhulgas vahendeid võimalikult täielikuks rehabilitatsiooniks. Kui ohver piinamise tagajärjel suri, on hüvitise saamise õigus tema ülalpeetavatel.

2. Miski konventsioonis ei mõjuta ohvri või teiste isikute hüvitise saamise õigust, mis neil võib olla riigisiseste õigusaktide alusel.

Artikkel 15

Osalisriik tagab, et ühtki avaldust, mille puhul on tuvastatud, et see on tehtud piinamise mõjul, ei kasutata tõendina menetluse käigus, välja arvatud tõendina piinamises süüdistatava isiku vastu sellise avalduse tegemise kohta.

Artikkel 16

1. Osalisriik kohustub oma jurisdiktsiooni all oleval territooriumil ära hoidma muud julma, ebainimlikku või inimväärrikust alandavat kohtlemist ja karistamist, mida ei hõlma artiklis 1 sisalduv piinamise määratlus, kui selle paneb toime ametiisik või muu isik, kes täidab ametiisiku ülesandeid, või see pannakse toime selliste isikute kihutusel või väljendatud või vaikival nõusolekul. Artiklites 10, 11, 12 ja 13 sisalduvaid kohustusi

täidetakse, asendades viited piinamisele viidetega muule julmale, ebainimlikule või inimväärikust alandavale kohtlemisele või karistamisele.

2. Konventsioon ei piira ühegi rahvusvahelise dokumendi või riigisiseste õigusaktide kohaldamist, mis keelavad julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise või puudutavad väljaandmist või väljasaatmist.

II OSA

Artikkel 17

1. Luuakse piinamisvastane komitee (edaspidi *komitee*), kes täidab allpool toodud ülesandeid. Komitee koosneb kümnest eksperdist, kellel on kõrge moraal ja kellel on tunnustatud pädevus inimõiguste alal ning kes täidavad oma ülesandeid enda nimel. Ekspertid valitakse osalisriikide poolt, kusjuures tähelepanu pööratakse õiglasele geograafilisele jaotusele ja arvestatakse, et otstarbekas on juriidiliste kogemustega isikute osavõtt.

2. Komitee liikmed valitakse salajasel hääletamisel nimekirjast, kuhu on kantud osalisriikide nimetatud isikud. Iga osalisriik võib esitada ühe oma kodaniku kandidatuuri. Osalisriigid arvestavad, et on otstarbekas esitada neid isikuid, kes on liikmed inimõiguste komitees, mis on moodustatud kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti alusel, ja kes avaldavad soovi töötada piinamisvastases komitees.

3. Komitee liikmed valitakse osalisriikide nõupidamistel, mille kutsub kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär üks kord kahe aasta jooksul. Kvoorumi moodustab nendel nõupidamistel kaks kolmandikku osalisriikidest ning komiteesse valituks loetakse need kandidaadid, kes on saanud suurima arvu hääli ning absoluutse enamuse kohalviibinud osalisriikide ja hääletamisest osa võtnud riikide häältest.

4. Esimesed valimised korraldatakse hiljemalt kuue kuu möödumisel konventsiooni jõustumisest. Vähemalt neli kuud enne järjekordsete valimiste päeva saadab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär osalisriikidele kirja ettepanekuga esitada kandidatuurid kolme kuu jooksul. Peasekretär valmistab ette nimekirja, kuhu kantakse tähestikulises järjekorras kõik sel viisil esitatud isikud, näidates ära neid esitanud osalisriigid, ning edastab selle nimekirja osalisriikidele.

5. Komitee liikmed valitakse neljaks aastaks. Korduva ülesseadmise korral on neil õigus olla tagasi valitud. Esimestel valimistel valitud viie liikme volituste tähtaeg lõpeb kahe aasta möödumisel: nende viie liikme nimed valib loosi teel kohe pärast esimesi valimisi lõikes 3 nimetatud nõupidamise juhataja.

6. Juhul kui komitee liige sureb, astub tagasi või ei saa muul põhjusel oma ülesandeid täita, nimetab tema kandidatuuri esitanud osalisriik ülejäänud tähtajaks teise eksperdi, kes on selle riigi kodanik ja kelle osalisriikide enamus peab heaks kiitma. Kandidatuur loetakse heakskiidetuks, kui vähemalt pool või enam osalisriikidest pole vastanud eitavalt kuue nädala jooksul pärast seda, kui nad on saanud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäriilt teabe nimetamissetpaneku kohta.

7. Osalisriigid võtavad enda kanda komitee liikmete kulud sel ajal, mil need täidavad komitees oma kohustusi.

Artikkel 18

1. Komitee valib oma ametiisikud kaheks aastaks. Neid võib tagasi valida.

2. Komitee kehtestab ise oma töökorra, kuid selles peab muu hulgas olema ette nähtud, et

- a) kvoorumi moodustavad kuus liiget;
- b) komitee otsused võetakse vastu kohalolevate liikmete häälteenamusega.

3. Ühinenud Rahvaste Organisatsioon tagab vajaliku personali ja tingimused, et komitee saaks tõhusalt täita oma konventsioonikohaseid ülesandeid.

4. Komitee esimese nõupidamise kutsub kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär. Pärast esimest nõupidamist koguneb komitee selliste ajavahemike järel, mis on ette nähtud tema töökorras.

5. Osalisriigid võtavad enda kanda kulud, mis tekivad seoses osalisriikide ja komitee nõupidamiste korraldamisega, sealhulgas hüvitavad nad Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kulud, nagu lõikes 3 nimetatud personali palga ja tagatavate tingimustega seotud kulud.

Artikkel 19

1. Kui konventsioon on osalisriigi suhtes jõustunud, esitab see riik ühe aasta jooksul Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretäri kaudu komiteele aruande abinõudest, mida ta on rakendanud, et täita oma konventsioonikohaseid kohustusi. Edaspidi esitavad osalisriigid iga nelja aasta järel lisaaruanded uute rakendatud abinõude kohta, samuti aruanded, mida komitee võib nõuda.

2. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär saadab aruanded kõigile osalisriikidele.

3. Komitee vaatab läbi iga aruande ja võib selle kohta teha selliseid üldist laadi märkusi, mida ta peab otstarbekaks, ja saadab need asjaomasele osalisriigile. Vastuseks võib see osalisriik esitada komiteele kommentaare, mida ta peab asjakohaseks.

4. Komitee võib oma äranägemise järgi otsustada, kas ta võtab oma artikli 24 kohaselt koostatud aastaaruandesse lõike 3 alusel tehtud märkused koos asjaomaselt riigilt saadud kommentaaridega. Asjaomase osalisriigi palvel võib komitee aastaaruandesse võtta ka lõike 1 järgi esitatava aruande.

Artikkel 20

1. Kui komitee on saanud teavet, mis sisaldab tema arvates täiesti põhjendatud andmeid süstemaatiliste piinamiste kohta mõne osalisriigi territooriumil, teeb komitee riigile ettepaneku teha niisuguse teabe läbivaatamisel koostööd ning esitada nimetatud teabe kohta oma kommentaarid.

2. Võttes arvesse asjaomase osalisriigi esitatud kommentaarid ja muu tema käsutuses oleva asjasse puutuva teabe, võib komitee määrata – kui ta peab seda otstarbekaks – ühe või mitu oma liiget, et nad viiksid läbi konfidentsiaalse uurimise ja esitaksid komiteele kiiresti asjakohase aruande.

3. Kui viiakse läbi lõikes 2 mainitud uurimine, püüab komitee kaasata asjaomast osalisriiki koostööle. Selle osalisriigi nõusolekul võib uurimise hulka kuuluda ka tema territooriumi külastamine.

4. Kui komitee on oma liikme või liikmete läbiviidud uurimise tulemused läbi vaadanud, saadab ta need asjaomasele osalisriigile koos märkuste ja ettepanekutega, mida peetakse selles olukorras otstarbekaks.

5. Kogu lõigetes 1–4 mainitud komitee töö on konfidentsiaalne ja selle kõigil etappidel tuleb püüda osalisriigiga koostööd teha. Kui komitee on lõike 2 kohaselt läbiviidud uurimisega seotud töö lõpetanud, võib ta pärast asjaomase osalisriigiga nõupidamist otsustada, et võtab selle töö tulemusi käsitleva lühiaruande oma aastaaruandesse, mis valmistatakse ette artikli 24 alusel.

Artikkel 21

1. Käesoleva artikli alusel võib konventsiooni osalisriik millal tahes deklareerida, et ta tunnistab komitee pädevust saada ja läbi vaadata avaldusi, milles üks osalisriik väidab, et teine osalisriik ei ole täitnud konventsioonist tulenevaid kohustusi. Selliseid avaldusi võib vastu võtta ja neid selles artiklis sätestatud menetluse kohaselt läbi vaadata ainult siis, kui neid esitanud riik on deklareerinud, et ta tunnistab komitee pädevust enda suhtes. Kui käesolevas artiklis nimetatud avaldus puudutab osalisriiki, kes ei ole teinud sellist deklaratsiooni, siis komitee seda läbi ei vaata. Selle artikli alusel saadud avaldus vaadatakse läbi järgmise korra kohaselt:

a) kui mõni osalisriik leiab, et teine osalisriik ei täida konventsiooni, võib ta juhtida sellele kirjaliku avaldusega teise osalisriigi tähelepanu. Viimane esitab kolme kuu jooksul pärast sellise avalduse saamist avalduse teinud riigile selgituse või muu seda küsimust puudutava kirjaliku seisukoha, milles tuleb võimaluse ja otstarbekuse piires viidata riigisisestele toimingutele ja abinõudele, mida selles küsimuses on rakendatud, rakendatakse või võidakse edaspidi rakendada;

b) kui küsimust pole mõlemale osalisriigile vastuvõetaval viisil lahendatud kuue kuu jooksul pärast seda, kui saajariik sai kätte esialgse avalduse, on kummalgi riigil õigus anda see asi edasi komiteele, teatades sellest komiteele ja teisele asjassepuutuvale riigile;

c) komitee vaatab talle selle artikli kohaselt edasi antud asja läbi alles pärast seda, kui ta on kindlaks teinud, et kooskõlas rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtetega on kõik riigisisest kaitsevahendid ammendatud. See reegel ei kehti juhtudel, kui nende kaitsevahendite rakendamine on õigustamatult veninud või ei ole tõenäoline, et need annaksid tõhusat abi konventsiooni rikkumise ohvriks langenud isikule;

d) selles artiklis nimetatud avaldused vaatab komitee läbi kinnistel istungitel;

e) täites punkti c, osutab komitee asjaomastele osalisriikidele abi, et asi lahendataks sõbralikult ja austataks konventsioonis ettenähtud kohustusi. Selleks võib komitee vajaduse korral asutada spetsiaalse lepituskomisjoni;

f) komitee võib punktis b mainitud osalisriike üles kutsuda esitama igasugust asjassepuutuvat teavet asja kohta, millega on selle artikli alusel komitee poole pöördutud;

g) punktis b mainitud asjaomastel osalisriikidel on õigus olla komitees esindatud, kui asja seal läbi vaadatakse, ning teha suulisi ja/või kirjalikke esildisi;

h) kui komitee on saanud teate punkti b kohaselt, esitab ta kaheteistkümne kuu jooksul selle saamise päevast aruande:

i. kui jõutakse kokkuleppele punkti e raames, piirdub komitee oma aruandes faktide ja saavutatud kokkulepete lühida refereerimisega;

ii. kui punkti e raames kokkuleppele ei jõuta, piirdub komitee oma aruandes faktide lühida refereerimisega; aruandele lisatakse asjaomaste osalisriikide tehtud kirjalikud esildised ja suuliste avalduste salvestused. Iga asja käsitlev aruanne saadetakse asjaomastele osalisriikidele.

2. Käesolev artikkel jõustub siis, kui viis konventsiooni osalisriiki on teinud lõike 1 kohased deklaratsioonid. Osalisriigid annavad sellised deklaratsioonid hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, kes saadab nende koopiad ülejäänud osalisriikidele. Deklaratsiooni võib alati tagasi võtta, teatades sellest

peasekretärile. Deklaratsiooni tagasivõtmine ei tohi mõjutada selle artikli kohaselt juba esitatud avalduses käsitletud asja läbivaatamist; pärast seda, kui peasekretär on saanud deklaratsiooni tagasivõtmise teate, ei võeta käesoleva artikli kohaselt asjaomaselt osalisriigilt vastu avaldusi seni, kuni osalisriik pole teinud uut deklaratsiooni.

Artikkel 22

1. Käesoleva artikli kohaselt võib konventsiooni osalisriik millal tahes deklareerida, et ta tunnustab komitee pädevust saada ja läbi vaadata avaldusi tema jurisdiktsiooni all olevatelt isikutelt või nende esindajatelt, kes väidavad, et nad on langenud osalisriigipoolse konventsiooni rikkumise ohvriks. Komitee ei võta vastu avaldust, mis puudutab osalisriiki, kes pole sellist deklaratsiooni teinud.
2. Komitee loeb vastuvõetamatuks selle artikli kohaselt esitatud avalduse, kui see on anonüümne või kujutab endast selliste avalduste esitamise õiguse kuritarvitamist, või kui see on konventsiooniga kokkusobimatu.
3. Arvestades lõiget 2, teatab komitee talle käesoleva artikli kohaselt esitatud avaldusest konventsiooni osalisriigile, kes on teinud lõike 1 kohase deklaratsiooni ja on väidetavalt rikkunud konventsiooni. Teate saanud riik esitab kuue kuu jooksul komiteele kirjalikud selgitused või seisukohad, mis täpsustavad asja, ning abinõud, mida see riik on rakendanud.
4. Komitee vaatab käesoleva artikli kohaselt saadud avaldused läbi ja lähtub kogu teabest, mille on talle esitanud asjaomane isik või mis on esitatud tema nimel ja mille on esitanud asjaomane osalisriik.
5. Komitee ei vaata selle artikli kohaselt läbi isiku avaldust, kui ta ei ole veendunud, et:
 - a) seda asja pole arutatud ega arutata mõne teise rahvusvahelise uurimis- või lepitusmenetluse järgi;
 - b) isik on ammandanud kõik riigisisised kaitsevahendid; see reegel ei kehti neil juhtudel, kui nende kaitsevahendite rakendamine on õigustamatult veninud või ei saa tõenäoliselt aidata isikut, kes on langenud konventsiooni rikkumise ohvriks.
6. Selles artiklis nimetatud avaldused vaatab komitee läbi kinnistel istungitel.
7. Komitee esitab oma arvamused asjaomasele osalisriigile ja asjaomasele isikule.
8. Käesolev artikkel jõustub siis, kui viis konventsiooni osalisriiki on teinud lõike 1 kohased deklaratsioonid. Osalisriigid annavad sellised deklaratsioonid hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile, kes saadab nende koopiaid ülejäänud osalisriikidele. Deklaratsiooni võib alati tagasi võtta, teatades sellest peasekretärile. Deklaratsiooni tagasivõtmine ei tohi kahjustada sellises avalduses käsitletud asja läbivaatamist, mis on selle artikli kohaselt juba esitatud; pärast seda, kui peasekretär on saanud deklaratsiooni tagasivõtmise teate, ei võeta käesoleva artikli kohaselt asjaomaselt osalisriigilt vastu avaldusi seni, kuni osalisriik pole teinud uut deklaratsiooni.

Artikkel 23

Komiteel ja spetsiaalsete lepituskomisjonide liikmetel, kes nimetatakse artikli 21 lõike 1 punkti e kohaselt, on õigus kasutada Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni ülesandel tegutsevate ekspertide soodustusi, eesõigusi ja puutumatusi, nii nagu see on ette nähtud Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni eesõiguste ja puutumatus konventsiooni asjaomastes artiklites.

Artikkel 24

Konventsiooni kohaselt esitab komitee osalisriikidele ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peaassambleele oma tööst aastaaruande.

III OSA

Artikkel 25

1. Konventsioon on allakirjutamiseks avatud kõigile riikidele.
2. Konventsioon tuleb ratifitseerida. Ratifitseerimiskirjad antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

Artikkel 26

Konventsioon on ühinemiseks avatud kõigile riikidele. Ühinemiskirjad antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

Artikkel 27

1. Konventsioon jõustub kolmekümnendal päeval pärast seda, kui Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile antakse hoiule kahekümnnes ratifitseerimis- või ühinemiskiri.

2. Riigi suhtes, kes ratifitseerib konventsiooni või ühineb sellega pärast kahekümnenda ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmist, jõustub konventsioon kolmekümnendal päeval tema ratifitseerimis- või ühinemiskirja hoiuleandmisest.

Artikkel 28

1. Riik võib konventsiooni allakirjutamisel, ratifitseerimisel või sellega ühinemisel deklareerida, et ta ei tunnista artikli 20 kohast komitee pädevust.

2. Osalisriik, kes on teinud reservatsiooni lõike 1 alusel, võib selle alati tagasi võtta, teatades sellest Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

Artikkel 29

1. Osalisriik võib teha konventsiooni muudatusettepaneku ja esitada selle Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär saadab muudatusettepaneku seejärel osalisriikidele ja palub talle teatada, kas nad pooldavad osalisriikide konverentsi kokkukutsumist ettepaneku läbivaatamiseks ja selle üle hääletamiseks. Kui vähemalt üks kolmandik osalisriikidest teatab sellise kirja saatmisele järgneva nelja kuu jooksul, et nad pooldavad konverentsi, kutsub peasekretär selle kokku Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni egiidi all. Kui sellel konverentsil viibivate ja hääletamises osalevate osalisriikide enamus võtab muudatuse vastu, esitab peasekretär selle kõigile osalisriikidele heakskiitmiseks.

2. Lõike 1 kohaselt vastuvõetud muudatus jõustub pärast seda, kui kaks kolmandikku konventsiooni osalisriike on peasekretärile teatanud, et nad on selle oma põhiseadusliku menetluse kohaselt heaks kiitnud.

3. Kui muudatused on jõustunud, muutuvad nad kohustuslikuks nendele osalisriikidele, kes on need heaks kiitnud; teistele osalisriikidele jäävad aga kohustuslikuks konventsiooni sätted ja varasemad muudatused, mille nemad on heaks kiitnud.

Artikkel 30

1. Kui kahe või enama osalisriigi vahel tekib konventsiooni tõlgendamist või kohaldamist puudutav vaidlus, mida ei saa lahendada läbirääkimiste teel, antakse see neist ühe palvel üle vahekohtule. Kui vaidlusosalised ei ole vahekohtupalve esitamise päevale järgneva kuue kuu jooksul võimelised jõudma kokkuleppele vahekohtu korralduse küsimuses, võib vaidluse ühe vaidlusosalise palvel anda Rahvusvahelisse Kohtusse vastavalt Rahvusvahelise Kohtu statuudile.

2. Konventsiooni allakirjutamisel, ratifitseerimisel või sellega ühinemisel võib riik deklareerida, et ta ei pea end lõikega 1 seotuks. Kui osalisriik on teinud sellise reservatsiooni, ei ole teised osalisriigid tema suhtes lõikega 1 seotud.

3. Kui osalisriik on teinud reservatsiooni lõike 2 kohaselt, võib ta selle alati tagasi võtta, teatades sellest Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

Artikkel 31

1. Osalisriik võib konventsiooni denonsseerida, teatades sellest kirjalikult Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile. Denonsseerimine jõustub aasta möödumisel päevast, mil peasekretär on asjaomase teate kätte saanud.

2. Denonsseerimine ei vabasta osalisriiki konventsioonist tulenevatest kohustustest, kui tegevus või tegevusetus on leidnud aset enne denonsseerimise jõustumist ning kui komitee on arutanud asja enne denonsseerimise jõustumise päeva, siis ei kahjusta denonsseerimine mingil viisil selle asja läbivaatamise jätkamist.

3. Pärast denonsseerimise jõustumise päeva ei alusta komitee asjaomast riiki puudutavate uute asjade läbivaatamist.

Artikkel 32

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär teatab kõigile Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni liikmesriikidele ja kõigile käesolevale konventsioonile allakirjutanud või sellega ühinenud riikidele:

- a) allakirjutamisest, ratifitseerimisest ja ühinemisest artiklite 25 ja 26 kohaselt;
- b) konventsiooni jõustumise päevast artikli 27 kohaselt ja muudatuste jõustumise päevast artikli 29 alusel;
- c) denonsseerimisest artikli 31 kohaselt.

Artikkel 33

1. Konventsioon, mille araabia-, hiina-, hispaania-, inglise-, prantsuse- ja venekeelne tekst on võrdselt autentne, antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.
2. Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär saadab konventsiooni tõestatud koopiad kõigile riikidele.